

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 107.

V Ljubljani, v petek 11. maja 1894.

Letnik XXII.

Vera na dnevnem redu.

Jedenindvajset glasov večine! Hvala Bogu! Tako se je brez dvojbe včeraj ozvalo vsako verno srce, ko se je razširila novica, da so ogerski magnati zavrgli civilni zakon. Ves šum in ropot fra masonskega časništva, vsa izkvarjenost javnega življenja s svojo breznačajnostjo in neravnostjo, z jedno besedo: vse nakane cerkvenih sovražnikov so se razpršile. Versko načelo je zmagalo. Cvet ogerske države je pokazal, da je vera resno na dnevnem redu in da vedno ostane. Koliko se je govorilo z nasprotne strani, da ljubezen do domovine zahteva civilni zakon, koliko se je sklicavalo na narodni šovinizem, koliko družih novodobnih nagibov so v doneh frazah uporabljali brezverci, a brez vspeha: Vera je zmaga la.

Najpreje opozarjamo na nadnaturno moč prave vere, katera se je pri ti priliki tako sijajno pokazala. Notranje življenje, ki se razvija v veri in po veri z nadnaturnimi pripomočki, ni dostopno nobeni drugi sili, zato je pa tudi brezverskemu človeku neumljivo. Tiho in mirno se snuje, a stvarja čuda. Sveti Oče je molil, je maševal za srečen izid, verniki so darovali sveta obhajila v ta namen. Governilo in pisalo se je mnogo po listih, zasebno, javno, z nasprotniki, s prijatelji, a važnejše je bilo, da se je o ti zadevi govorilo z Bogom. To je skrivnost včerajšnjega vspeha v magnatski zbornici, umljiva le prepričanemu, verujočemu sreč.

Druga znamenitost je ta, da so tudi razkolni škofje gledé nauka o zakramentih pokazali svojo skupnost z materjo svojo s katoliško cerkvijo. Knez-primas je prvi govoril proti vladni predlogi; in njemu sta se pridružila srbski patrijarh Branković in rumunski metropolit Miron. Spoznali so tedaj razkolniki skupnega sovražnika in v lepi vzajemnosti so se mu s katoličani vred postavili v bran. Pozitivno krščanstvo jih je zjedini lo. Dosle je razkolna cerkev poznala samo nasprotje do naše. V magnatski zbornici se je pokazalo, da tudi v tem obziru svita zarija lepše bodočnosti. Sovražnika razodete vere in njegovega pomena za javno življenje treba pred vsem premagati. Mi upamo, da je pričetek skupnega boja poroštvo za boljo bodočnost. Tudi mej razkolniki se bode oživila verska zavest in ž njo versko življenje. Na tem temelju pa si zaslužijo, da jih obsije milost božja in da se zopet povrnejo v naročaj svoje matere. Probujujoča se verska zavest, pouk v verskih resnicah in razmišljanje o njih jim čim dalje bolj pokaže pomanjkljivost in neplodnost razkolstva; dosledno versko življenje jih samo po sebi privede v katoličanstvo. Bog daj!

Tretjo resnico, ki nam jo kaže glasovanje proti civilnemu zakonu, izražajo svetopisemske besede: *Sanabiles Deus fecit nationes* — Bog je narode vstvaril ozdravljive. Morilna kuga liberalizma se morda nikoder ni tako zarila v vse javno življenje, kakor na Ogerskem. Ves temelj te države, ves njen razvoj, njene ideje, vse je — liberalno. Protoliberalne stranke Ogorska ne pozna in stranke se ločijo tam samo po večji ali manji pokvarjenosti, o kaki konservativni, zmerni, pravični nikar katoliški stranki tam ni ne duha ne sluha. Liberalizmu služi vse časopisje; izmed dnevnikov

se imenuje samo Magyar-Allam katoliški list, a še ta se odlikuje s čudovito neumnim in krivičnim šovinizmom; liberalizem podpira vlada, goje šole, oznanjuje vse javno življenje; v liberalizmu diše, od njega se živi ogerska država. In vender se je celo na Ogorskem doslednemu izvajanju liberalizma rodil zmagovosen odpor. To je najboljši dokaz za notranjo neresničnost, za gnjilobo njegovo. Dokler se skriva za leskečimi frazami dokler z bleskom in sijajem novodobnih idej slepi ljudstvo, dotle zmaguje. Ko pa se pričinja izvajati, ko z nesramno brezobzirnostjo sega v naravne pravice, v imenu svobode ruši rodbinsko in cerkveno življenje, tedaj se mu zdrava narava človeška sama upre in — po njem je. Nedorodnost mu je jedina življenska sila, a ta se ne more dolgo držati; doslednost ga pokoplje v jamo, ki si jo je sam izkopal. Mi Avstrijci smo sicer na boljem, nego so Ogri, toda če nas preslepi liberalizem, da se pričenjamo pogajati ž njim, potem se po naši krivdi lahko kmalu vse poslabša. Liberalizem sicer konečno ne bode zmaga la, a mi bomo krivi, da za dolgo časa izgubimo mir in blagostanje in ljudstvo samo. Zaupajoč na Boga, oklepajoč se svojega plemenitega vladarja, ki je tako lepo in junaško pokazal svoje katoliško mišljenje gledé civilnega zakona in opirajoč se na vlastne moči, se borimo z liberalizmom!

Državni zbor.

Dunaj, 10. maja.

Izgredi rudniških delavcev na Češkem in v Šleziji.

Ne Češkem so se vršili dne 3. t. m., v Šleziji pa včeraj žalostni izgredi premogokopov, ki so povzročili prelivanje krvi. Reč je prišla danes v državni zboru v razgovor in je trajala skoraj celi dan. V pričetku se je postavil je namreč poslanec Pernerstorfer, ki je te dni osebno bival na Češkem, naslednji nujni predlog:

„Zbornica poslancev naj sklene, da se izvoli odsek dvajsetih članov, kateremu se naroči, da takoj na lieu mesta preiskuje okolnosti, ki so privede do krvavih pobojev dne 3. t. m. v Falknovu pri Hebu in včeraj v Poljski Ostrovi. Odseku se naroča, da z največjo hitrostjo pospeši svoje delo in zbornici poroča. V formalnem oziru priporočam, da se o predlogu obravnava po vseh v poslovníku dovoljenih okrajšavah (§ 45. posl. reda).“

Utemeljujoč svoj predlog, pravi Pernerstorfer, da se ni lahkomisljeno odločil, da stavi nujni predlog, o dogodkih je pa tudi dobro poučen, ker je bil sam v Falknovu. On nima upanja, da bi poizvedovanja oblasti vse pojasnila, kar se je ondu godilo. Izgredom v Falknovu in Ostrovi so jednaki povodi. Glavni vzrok tem neredom je to, da so se že več tednov delavcem prepovedali vsi shodi. Štrajk ni nastal vsled agitacij, temveč se je začel le zaradi tega, ker se je delavcem znižala plača. Govornik bi rad vedel, če je ministru znano, da so gostinčarji v Falknovu se morali zavezati z reverzom, da ne bodo v svojih prostorih trpeli nobenih shodov. Ko so zapuniki hoteli zborovati v petek, jim je to bilo prepovedano, če tudi je dnevni red se glasil: 1. Zopetni začetek dela. 2. Zakon o bratovskih skladnicah. To je vzbudilo veliko nevoljo mej delavci, ka-

terih se je zbralo kacij 300, ne pa tisoč, ker tisoč jih na dotičnem kraju niti prostora nima. Potem govornik pripoveduje, kaj je on vse izvedel o poboju v Falknovu in da so streljali orožniki na delavce, ko so že bežali. Svoj predlog je on stavil zaradi tega, ker oblastva v Falknovu ne morejo stvari nepristranski preiskati, ker so udeležene. On misli, da je tudi dolžnost vlade, skrbeti, da pride resnica na dan.

Za tem se je pretrgala seja četrte ure.

Iz četrte ure postala je dobra ura, preden se je zopet pričela. Predsednik potem naznanja, da sta mu bila proti koncu razprave o Pernerstorferjevem predlogu izročena dva druga nujna predloga, ki ju veli prečitati po vrsti, kakor sta mu bila izročena. Prvi prihaja od dr. Rusa in zahteva, da naj zbornica obrtnemu odseku naroča preiskovati razmere rudniških delavcev in zbornici prej ko mogoče poročati o njih. Druzega je izročil dr. Kaizl, kateri zahteva, da naj se sestavi poseben odsek 24 članov, ki naj nemudoma preiskuje vzroke prelivanje krvi in zbornici poroča. Preden še predlagatelja vtemeljuje svoja predloga, oglašuje se minister Baquelin ter v imenu vlade naznanja, da vlada pritrjuje predlogu dr. Rusa, nikakor pa ne predlogu dr. Kaizla, ker je prav za prav le nekaka ponovitev predloga Pernerstorferjevega in ker hoče vlada varovati pravice eksekutive. Po kratkem vtemeljevanju nujnosti omenjenih predlogov poprijela sta besedo Lueger in Bareuther, ki sta pa po zgledu prejšnjih govornikov razpravljala bolj meritorično, kakor pa formalno stran cele zadeve. Klucki je predlagal konec debate, o katerem je bilo po zahtevi poslanca Kronawettera zopet ustno glasovanje. Konec razprave bil je vsprejet s 187 proti 70 glasovom. Ko je govoril še Pernerstorfer, prišlo je tretje glasovanje po imenih. Najprej je namreč obveljala nujnost Rusovega predloga enoglasno, o nujnosti dr. Kaizlovega predloga pa je bilo glasovanje po imenih, pri katerem je bil ta predlog zavržen s 160 proti 82 glasovom. Razprava jo trajala od 10. ure dopoldne do polštirih popoldne.

Vravnava valute.

Po rešitvi gori omenjene zadeve pričela se je razprava o valutnih predlogih, pri katerih je prvi poprijel besedo grof Hohenwart. Po nekih stavih, s katerimi je zavračal napade kneza Liechtensteina, omenjal je prostega glasovanja svojih tovarišev, ki so zoper valutarne predloge, ter povdarjal, da so dosledni tudi oni, ki glasujejo za predloge. Potem je ob kratkem razpravljajl nekatere razloge, ki opravičujejo valutarne predloge, in zavračal nekatere pomisleke zoper vravnava valute.

Za njim je prišel na vrsto finančni minister Plener, za katerim bo razprava menda zaključena. Ker je splošna želja dovršiti jutri valutarne predloge, bo danes tudi večerna seja, v kateri govorijo glavni govorniki in poročevalci. Ali pride že danes do glasovanja, ali še le jutri, se še ne ve in bode odvisno od obširnosti glavnih in končnih poročevalčevih govorov.

Iz Rima.

Minoli teden se je pričela porotna obravnava proti ravnatelju in blagajniku bivše rimske banke ter bode trajala gotovo več tednov. Kakor znano, so

bile prejšnje vlade same mnogo krive, da je propala imenovana banka, kajti mnogi ministri so si izposojevali denar za volilne agitacije; poleg tega je banka mnogo denarja vtaknila v novo zgradbo, ko večinoma prazne stoji. Oba zatoženca, Tanlongo in Lazzaroni, sta jako priletla, a dasi sta bila vže skoraj poldrugo leto v preiskovalnem zaporu, vendar sta razmeroma čvrstega zdravja. Čitanje obtožnice je trajalo štiri ure. Tanlongo in Lazzaroni sta obdolžena, da sta izneverila 23.500.595 lir ter izdala za 60 milijonov bankovcev v promet. Dalje sta obdolžena, da sta za neko angleško banko dala tiskati bankovcev v znesku 41 milijonov, katere sta hotela spraviti v promet, dočim so originalni bankovci bili v rezervni blagajnici. Spravila sta v promet le 41 ponarejenih bankovcev za 41.000 lir, pa so uradniki prišli na sled slepariji. Zatožena sta dalje ravnatelj Monzilli in nadzornik Zammarano, ker sta ponarejala uradna poročila; prvi je baje prejel 56.000 podkupnine, drugi 18.000. Bančna uradnika, Agazzi in Toccafondi sta zatožena izneverjenja 97.000 in 27.000 lir. Zatožen je tudi odvetnik Bellucisessa, ki je posredoval med Tanlangom in umrlim poslancem dr. Zerbijem, kateri je za svoje posredovanje v zbornici dobil pol milijona. — Prvega maja je bilo v Rimu popolnem mirno, kajti Crispi je poslal straže v vsa javna poslopja. V zbornici je bil cel bataljon vojakov, v senatu dve stotnji, v Kvirinalu je bila trojna straža, pri Vatikanu jeden bataljon itd. Ves dan so bili ostali vojaki po vojašnicah pripravljeni. Prodajalnice in gostilne so bile odprte, le brivci in stavci so popoldne praznovali. V jutru so bili na raznih vogalih lepaki: „Delavci, pozor! Revolucija se bliža!“ Redarji se hitro potrgali te napise z zidov. Popoldne se je zunaj mesta proti sv. Pavlu na nekem vrtu zbralo do tisoč oseb, kjer so socialistični vodje podajali svojo modrost, postavači pa zijali.

Minoli četrtek je bil v zbornici razgovor o unanji politiki. Povod je dal znani Barzilai, ki je pobijal trodržavno zvezo, češ, da je vsled tega Francija pričela proti Italiji gospodarstveni boj, vsled katerega Italija mnogo trpi. Rusija, Nemčija in Avstrija širijo svoj vpliv na vzhodu, dočim so Italiji zvezane roke. Končno Barzilai zahteva, da se zvezne pogodbe objavijo. Vnanji minister baron Blanc je odgovoril: Dolžnost, katere ima Italija do svojih zaveznikov, ni treba prikrivati; te dolžnosti so solidarnost skupne obrambe v slučaju napada, nič več nič manj. Vojske se ni bati, ker vsi vladarji žele miru. Zveza ni naravnost obrnena proti nobeni državi, zato Italija lahko goji najboljše razmere do Francije in Rusije. Trodržavna zveza je podlaga mirnemu razvoju trgovine in civilizacije, ki se širi v sosedne dele sveta. Italija lahko sama brani svoje koristi ob Srednjem morju, in če Italija doslej tega ni storila, je to njena krivda, ne zveznih držav. V zbornici naj se govori o Italiji in njenih koristih, ne pa o vnanjih državah. Italija bode med drugimi državami zavzemala ono mesto, katero jej zbornica s svojim sklepom (o zvišanju davkov) odkáže. Od teh sklepov bode odvisna sodba vse Evrope, ali more še Italija braniti svojo gospodarsko neodvisnost, ki je podlaga politične njene samostojnosti.

Kakor se razvidi iz tega govora, je Blanc zopet naglašal znano Crispijevo stališče: „L' Italia farà da se“. Mahnil je ob jednem po prejšnjih vladah ter dal opoziciji razumeti, da postopa nerodoljubno, ako se upira Crispiju, ki hoče Italijo povzdigniti z novimi davki in veliko armado!

Govor poslanca Robiča

v državnem zboru dne 24. aprila 1894. leta.

Ljudske šole.

(Konec.)

Najvišje pedagogično načelo se vendar glasi: poučuj naravi primerno! To se vendar ne pravi družega, kakor: zidaj na na to, kar je že tukaj, na posebnosti otrokove! Je li mogoče, da bi se pouk in odgoja prav umerila posebnostim otrok ako se še na otrokov materini jezik ne ozira. (Prav res!)

Pa ne le nepedagogično, temveč tudi nepolitično je, narodu jemati materni jezik. (Tako je!)

Jezika se držé vera, pravi in šega. Če se vsiljuje tuji jezik, zgubljati se mora živost verskega predstavljenja, pravi in šega.

In vendar se smatra ljudska šola na Koroškem v onih delih dežele, koder bivajo Slovenci, samo za učilnico in vtepovalnico tujega jezika. (Tako je!)

Da pri taci razmerah sploh ni mogoč uspešen pouk, zlasti ne pouk v veronauku, to je jasno. V

taci šolah se glavna naloga ljudskih šol, verskonravna vzgoja, doseči ne more.

Kako je mogoč uspešen pouk v veronauku, ako otroci v materinščini še čitati in pisati ne znajo, kakor je to povsod v slovenskih delih Koroške in ne redko na Dolenjem Štajerskem.

V času, ko se vedno bolj kaže razuzdanost in nepokorščina, vedno bolj naglašá prevrat družbinega reda, bi se posebno moralo gledati na verskonravno nalogo šole. (Dobro!)

To je pa le mogoče, ako se v ljudski šoli v materinščini poučuje.

Jaz nisem proti učenju nemščine ondu, kjer jo zahtevajo razmere, n. pr. ob jezikovni meji, ali to naj se godi o pravem času in na razumen način.

Nemški pedagog Diesterweg — in temu bodo verjeli morda tudi nemški nacioanalci — pravi o tem:

„Pouk v tujem jeziku se sme še le začeti, ko se je materinščina toliko utrčila v duhu otrokovem, da se razvoj mišljenja in jezika več ne ovira in moti, ako zraven pride nov jezik.“ (Čujte! Čujte!) In drugi še slavnejši pedagog pa pravi: „Učenca učiti tujega jezika, dokler popolnoma ne zna materinščine, je ravno tako, kakor bi kdo učil jezdit sina, ko še hoditi ne zna.“ (Veselost.)

Gospôda moja! Že v lanski šolski debati sem omenjal peticij slovenskega naroda v Trstu in Gorici za osnovo slovenskih ljudskih šol in prosil učno upravo, da obrača tej stvari vso pozornost svojo. Peticije so utemeljene v zakonu in prosilci imajo popolno pravico zahtevati, da se njih želji ustreže. Ko se je v budgetnem odseku sklenila resolucija, ki se glasi: „C. kr. vlada se pozivlje, da obrača vso pozornost ljudskemu šolstvu na Primorskem in zlasti skrbi, da se izvede zakonita določba, da se vsem otrokom, ki so dolžni obiskavati šolo, omogoči pouk v materinščini po za to zmožnih učiteljih, tako za gotovo upamo, da bode vlada skrbela, da se na Primorskem izvedo zakoni za cesarju zvesto slovensko prebivalstvo.“ (Odobranje.)

Gospôda moja, mi čutimo, da se dosledno in sistematično prezira v učnem oziru na Koroškem in Dolenjem Štajerskem slovenski narod, da ne more doseči pravice.

Opozorim, ne gledé na Koroško, na to, da je na Štajerskem nad 400.000 Slovencev, pa nimajo nobenega zastopnika v deželnem odboru in deželnem šolskem svetu.

Odkritosrčno obžalujem, da se je tudi na Štajerskem razvilo narodno nasprotje in preneslo v socialno življenje, katero nasprotje škoduje tudi gospodarskemu življenju. (Tako je!) Odkritosrčno želim, da bi mi Slovenci z nemškimi sodržavljeni v miru živeli; ali štajerski Nemci morajo se sprijazniti z mislijo, da je v zeleni Štajerski nad jedno tretjino prebivalstva slovenskega, ne smejo ovirati našega prizadevanja, da pravno in gmotno povzdignemo svoj narod.

Gospôda moja! Če pomislimo, kako stališče so zavzeli nemški nacioanalci v celjski zadevi, moramo pač tako upanje vedno bolj zgubljati. Kako je besnel poslanec dr. Foregger na razprave z jasnega in stvarnega stališča gospoda Šukljeja! In kako neokusno se je široustil poslanec pl. Hoffmann, ko je mirno stvar naslikal dr. Vošnjak.

Ta gospod poslanec sklicuje se na informacije, katere je baje dobil iz dobrega vira, da sedaj v slovenskih ljudskih šolah napravlja otrokom velike težave novoslovenski pismeni jezik, ki se jako razlikuje od domačega pismenega jezika. Gospod poslanec naj se le pomiri! Mnogo let sem imel čast, ogledavati čisto nemške ljudske šole in odkritosrčno priznavam, da spomin na to mi je še danes jako prijeten, in to tem bolj, ker so mi nemški učitelji, s katerimi sem nekđaj uradno občeval, svoje zaupanje in prijaznost ohranili do današnjega dne.

Pa to sem v vseh nemških nižjih šolah opazil, da nareče, s katerim vstopijo nemški otroci v šolo, se od pismenega jezika bolj razlikuje, nego je to pri slovenskih otrocih.

Gospod poslanec mi torej ne bode zameril, ako se ne spuščam v daljše razprave njegove, ki so v popolnem nasprotju z dejanjskimi razmerami.

Vse vprašanje se je od nasprotne stranke obravnavalo le s strankarskega in agitatoričnega stališča, in sicer na način, kakor bi se z dovolitvijo neznanke ali pravične zahteve omajali temelji države, na način, ki očitno kaže znamenja smešnosti in torej ne zasluži, da bi ga natančneje ocenjeval.

Gospôda moja, konečno izjavljam, da mi zapramo gospodu učnemu ministru, in to tem bolj, ker je on kot glavno načelo proglasil dolžnost vlade, skrbeti za kulturne potrebe vseh narodov države. Nadejamo se, da Njega ekselencija uveljavi in izvede ta načrt. Potem si bode postavil spomenik na poprišču avstrijske učne uprave, kakor si je postavil njegov rojak neminljiv spomenik z vrejenjem avstrijskih financ.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Politični napisi v Pragi bodo še dolgo vzbujali pozornost čeških volitvenih krogov. V mestnem svetu je predlagal Sokol, da naj se nemški hišni posestniki primorajo, da vzemo s svojih hiš tablice z nemškimi napisi, katere so sami napravili. Dva mestna svetnika sta temu ugovarjala, ker mestna občina nima pravice prepovedovati takih napisov. Mestni svet je pa Sokolov nasvêt vsprejel, ali sklenil še vendar vprašati pravni odsek za njegovo mnenje. V kratkem stvar pride zopet v mestnem svetu na vrsto, in če se Sokola predlog konečno odobri, pa pride stvar še pred sodišče ali namestništvo, ker nekateri posestniki ne bodo tebi nič meni nič udali se ukazu mestne občine.

Zamenjevanje bankovcev. Finančni minister misli spraviti s prometa v dveh ali treh letih vse goldinarske bankovce, potem pa nekoliko petakov in petdesetakov, toliko da bode vkupe ravno 200 milijonov goldinarjev. Za papirne goldinarje se razglasi obrok, do kdaj se imajo zamenjati. Za petake in petdesetake, ki se ne vzamejo popolnoma iz prometa, se tak obrok ne določi, temveč se zamenjajo tako, da se bankovec, ki pride v državno blagajno ne bode več izdal. Namesto teh bankovcev pridejo v promet bančni bankovci, to je desetaki, stotaki in tisočaki, potem srebrni goldinarji in krone. Vrejenje valute to ne bode dosti pospešilo, ker po novi veljavi tudi srebrni goldinarji in krone nimajo polne veljave samo po sebi, temveč le vsled prisilnega kurza. Pravo veljavo ima le zlato in dokler se ne spravi v promet dovolj zlata, vsa modrost finančnega ministra ne bode ažije odpravila.

Wekerle odstopi, tako se je poročalo te dni, ako propade vlada s svojo predlogo v gospodski zbornici. Sedaj se pa od vladne strani oporeka. Vlada se nikakor še ni odločila, kaj stori. Mnogi liberalci mislijo, da se ne kaže tebi nič meni nič udati, temveč je bolje še jedenkrat spraviti stvar pred parlament. Nadejajo se, da drugi pot vlada dobi v zbornici poslancev še večjo večino, ker bi vplivalo na gospodsko zbornico. Tudi se začne huda borba proti gospodski zbornici. Nadejamo se pa, da se liberalcem njih nakane ne posrečijo, naj še tako napenjajo svoje moči. Upamo, da s tem le pospešijo svoj popoln propad. Že z demonstracijami ob Kossuthovi smrti se je sedanja vlada naredila nemogočo za dalje časa. Z Wekerlom pa propade tudi liberalna stranka sama.

Neredi v Jekaterinoslavu. Na Velikonočni ponedeljek so v Jekaterinoslavu v Rusiji bili izgredi proti židom. Razburjeni prebivalci so razbili neko židovsko gostilno in več židovskih prodajalnic. Razgrajalce so razpodeli vojaki in jih kaci sto zaprli. Drugi dan so se neki izgredi ponavljati v večji meri. Z dežele je imelo priti tisoč delavcev v mesto. Ta prihod so pa zabranili vojaki in tako ohranili red. Zaprtim osebam so pa vsaki naštel nekaj gorkih, potem pa izpustili. Kaj je neposredni povod tem nemirom, se nič ne poroča. Priljubljeni židje tudi v Rusiji zaradi sleparij niso, židovski listi imajo pa sedaj zopet priliko vzdihovati o preganjanju židov v Rusiji.

Razgled po slovanskem svetu.

Mažarska vlast na Reki.

V Zagrebu, 5. maja.

Dognano je, da se preseli hrvatska gimnazija iz Reke na sosedni Sušak. Naši vladini časopisi sicer o tem molče, ker ne morejo zanikati istine, a sram jih je braniti in zagovarjati Mažare in domačo vladu, ki je privolila v to preselitev. Mažari so zdaj seveda popolnoma zadovoljni, ker so dosegli, kar so želeli. Hrvatska gimnazija jim je bila velik trn v očesu, kajti spominjala jih je še vedno, da ima hrvatska vlada vendar še nekaj svojega na Reki. Z vso silo so delovali, da so najprej po krivici porabili gimnazijalno poslopje v svoje svrhe, a ko so

hoteli reški rodoljubi sezidati novo zgrado za gimnazijo, izposlovala je zopet ogrska vlada, da hrvatski ban tega predloga ni sprejel, marveč, da se je odločilo že takrat zidati gimnazijo na Sušaku. S silo je tedaj odstranjena gimnazija iz Reke vsled popustljivosti naše vlade in mažaronske večine v saboru. Ali to še ni vse. Kmalu po tem činu pride na Reko neki ministerski tajnik ter predloži mestnemu zastopstvu osnovo, po kateri naj se na Reki osnuje obrtna šola; zato misli država žrtvovati 38.000 gl. ali s pogojem, da bode učni jezik na tej šoli mažarski. Predlog je bil seveda sprejet s to pripombo, da se bo rabil kot pomočni jezik italijanski. Tako tedaj dobi Reka obrtno šolo z mažarskim učnim jezikom mesto hrvatske gimnazije. Ni li to huda zašuvnica za hrvatske mestjane reške, ki bodo morali plačevati tudi za to šolo davek, kakor ga plačujejo že za ostale italijanske šole. In vendar je večina polovica prebivalstva reškega hrvatske narodnosti. Čudimo se, da je to prebivalstvo reško tako malomarno in da ni moža, ki bi znal organizirati hrvatsko stranko v tem mestu. Na Reki živi vendar toliko vrlih rodoljubov hrvatskih, pa se ne bi kateri ganiti hotel, da se vredi med reškimi Hrvati dobra stranka, ki bi odbijala take krivične napade na hrvatsko narodnost v hrvatskem mestu. Rečanom naj bodo za primer terzaški Slovenci, ki branijo z vso žilavostjo svojo posest po zborih in po časopisih. Na Reki bi moral izhajati hrvatski časopis, ki bi razpravljal domače zadeve ter odločno branil hrvatstvo. Za tak časopis bi se že našlo sredstev tudi na Reki. Tudi bi moralo društvo sv. Cirila in Metoda utemeljiti hrvatsko šolo, ker mestno starešinstvo je gotovo ne bo nikdar odprlo. Na ta način bi se počasi začela širiti zopet hrvatska zavest in boljši časi bi nastopili v kljub vsemu pritisku od mažarske strani.

Da gremo pa na Reki in sploh v Primorju rakovo pot, krivi smo si sami. Zalibog, da za zdaj ni celo nade, da bi moglo bolje biti, če že ne bo gorje. Znano je, kako si sedanjí guverner reški prisvaja od lanskega leta neko vlast že tudi po Primorju, pa ni brez temelja vest, da ban hrvatski ni ravno radi njegaj hotel prisostvovati pokrščenju vladine ladije „Farnese“ v Bakru. Tako se prepušča vlast na našem morju Mažaru, ki po nagodbi ni edini gospodar, marveč le posredno po hrvatski vladi. A če se popušča na merodavnem mestu, je li potem čudno, da postaje naš zaveznik od dne do dne drzovitejši ter nam zapoveduje, kjer po postavi in nagodbi nima kaj iskati, Reka je namreč po nagodbi še vedno hrvatska, ali ž njo upravljajo Mažari po svojej volji, ker Hrvati to sami puste. Po dosedanjih pojavih je tudi celo mogoče, da Reko tudi formalno zgubimo, kakor smo jo že faktično zgubili. Današnji večini hrvatskega sabora ni zaupati, da ne bi v tej zadevi popustila, ker sploh v vsem popušča, kar Mažari zahtevajo. A drzovitost njihova sega že tako daleč, da mislijo Reko celo v cerkvenem pogledu odcepiti od senjske škofije, češ le na tak način bo mogoče tamkaj raztrgati popolnoma slovansko narodnost. To se jim seveda ne bo tako lahko posrečilo, kakor se jim je v političnem pogledu, kajti cerkev brani svoje pravice vstrajno brez vsakega obzira, pa je zategadel tudi vselej gotova svoje zmage. In tako bode tudi v tem slučaju, če tudi so se vrnile v Senj nove slovenske bogoslužne knjige, češ da jih na Reki ne potrebujejo. Mi smo uverjeni, da se bode tudi na Reki služba božja opravljala v staroslovenskem jeziku kakor po vsej senjski škofiji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. maja.

(Križa v Hohenwartovem klubu.) „Slov. Narod“ je vsikdar neumorno delaven, kader se gre zato, da razdor seje mej našo stranko. Tako sedaj skuša na naš račun črniti pred svetom resnicoljubje državnega poslanca g. Kluna. — Temu nasproti moramo resnici na ljubo konstatovati, da je „Slovenec“ državnozbornski poročevalec opisal vse dogodke ki so se vršili v Hohenwartovem klubu pri razpravi o valutnih predlogih, a ker jih je že „Slovenec“ poprej opisal v članku „križa v Hohenwartovem klubu“, tega nismo več hoteli ponavljati v poročilu. Ni torej res, da bi bil naš g. poročevalec kaj utajil o dogodkih v klubu. — Odločno se pa moramo upreti posledicam katere „Narod“ izvaja iz naših besed, tiskanih v političnem pregledu in o katerih pravi „Narod“, da „pripoveduje „Slovenec“ vse to, kar smo javili mi v tistih telegramih, katera je bil g. Klun razglasil kot neresnična“. To je

od strani „Naroda“ prav debela laž. „Narod“ je namreč pisal v onih telegramih med drugim, da so slovenski koaliranci v Hohenwartovem klubu glasovali za valutne predloge; tega mi nismo nikjer pisali in zoper to je poslanec Klun po našem mnenju poglavito reagiral, torej „Narod“ bi je resnici v obraz, ako piše, da „pripoveduje „Slovenec“ vse to, kar smo javili mi v tistih telegramih, katera je bil g. Klun razglasil kot neresnična“. — S takim lažnjivim pisanjem se pač resnica prav slabo brani in „Narod“ namesto da sumniči poslanca Kluna resnicoljubje, bi bolje storil, da pometa pred svojim pragom ter da se vsaj takrat ne izneveri resnici, kedar jo skuša, če tudi brez potrebe, braniti proti drugim.

(Župnijski izpit v Celovcu) so delali od 8. do 10. t. m. č. gg.: Fr. Holec, provizor v Mužici; Jak. Kindlman, kaplan na sv. Višarjih; M. Kandolf, provizor v Rovtahu; Drag. Hüttner, provizor na Ojstriici; Iv. Pajdar, provizor v Kornatu; Al. Prosen, kaplan na Zg. Beli; Val. Podgorc, prefekt v Celovcu; Pr. Matevžič, kaplan pri sv. Urbanu; Mat. Ražun, stolni kaplan v Celovcu; Fil. Striener, prefekt v Celovcu.

(Goriške novice). V Solkanu pri Gorici, padel je A. Belinger, delavec pri tamošnji žagi, raz 3 m. visoki zid tako nesrečno, da je prepeljan v bolnišnico poškodbam podlegel. — Pri St. Vidu v Furlaniji ubila je 8. t. m. strela mladeniča, ko je delal na polju. Dekle, ki je bil z njim, je hudo poškodovano, vendar upajo, da ozdravi. — V knjigarni Guglielmo na travniku razstavljen je prospekt nove cerkve prsv. Srca Jezusovega, koje nameravajo zgraditi na starem pokopališču. Prospekt narisal je prof. Comel. — Volitev deželnega poslanca na mesto umrlega del Torre za kmečke občine, okrajev Gradišče. Kormin in furl. Tržič določena je na 14 dan julija. — Njeg. Veličastvo dovolilo je goriški zdravniški zbornici, da sme na svojem pečatu nositi deželni grb.

(Velik požar v Trstu.) Dne 9. t. m., zvečer ob polu 9. uri, nastal je, kakor se nam iz Trsta poroča, požar v skladišču desek tvrdke Enrico Wisniker v ulici Coroneo. Požar je zajel precej zraven ležeča skladišča desek tvrdk bratov Livaditi in gospoda Jakoba Mankoča. Požar je bil strašen ter je trajal celo noč do jutraj 10. t. m. K sreči so omejili ogenj tako, da so obvarovali nekatere bližnje hiše, ki so bile v nevarnosti. Škode je do sto tisoč goldinarjev. Plameni požara so razsvetljevali ves Trst in se jih je opazovalo iz daljnega Pirana, Hrpelj in Divače. K sreči ni bil nikdo poškodovan, razven malih opeklin, ki so jih dobili pomagaleci gasilcev. Na mesto požara prišli so namestnik Rinaldini, župan Pitteri in druge oblastnije, kakor tudi zastopniki zavarovalnih družb. Zraven požar je vojašnica, v kateri sta vmeščeni dve kompaniji 97. pešpolka. Kolikor vojašnica toliko Mankočeva hiša sti obvarovani na znotraj, zunaj pa sti poškodovani vsled požarne vročine. — Isti dan je nastal požar tudi v novi čistilnici riža pri Sv. Andreju, kateri pa je bil pravočasno bil ugasnjen. — Tudi na lloydovem parobrodu „Polluce“, ki je bil usidran v novi luki, nastal je okoli 3. ure popoldne požar, kateri je bil tudi pravočasno omejen in ni povzročil velike škode.

(† Prosper Edvard Bolla.) profesor na nautičkejšoli v Trstu, po rodu Italijan iz Beneške, umrl je dne 8. t. m. kakor poroča naš dopisnik iz Trsta. Pokojnik, čeprav Italijan, naučil se hrvaščine tako da je prevedel na italijanski jezik Mažuraničev epos „Smrt Čengić-age“. Sploh bil je prijatelj Hrvatom. Tudi njegova soproga je bila po rodu Hrvatica. Blag mu spomin!

(Nesreča.) Dne 9. t. m. je neki 22 letni mladenič Raffael Delvecchio, ko je hotel izstopiti iz tramvaja, padel tako nesrečno pod tramvaj, da mu je prevozil levo nogo. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer mu bodo morali nogo amputirati.

(Darovi.) Darovali so pogorelcem na Telčih: Vč. g. dr. Jurij Strbene, dekan, 5 gld.; č. g. Janez Golob, župnik, 25 gld.; č. gosp. J. Karlin, župnik, 9 gld.; č. g. J. Skofic, župnik, 2 gld.; č. gosp. J. Saje, župnik, 5 gld.; č. gospod Fr. Avsec, kapelan, 5 gld.; č. g. Luka Smolnikar, kapelan, 21 gld. — Vsem blagim dobrotnikom v imenu pogorelcov prisrčna zahvala!

(Kako se je godilo zajetim v Lugloški jami.) Fasching jeden izmed zajetih poroča: Naj poprej smo hoteli planiti v vodo in venkaj plavati. Zaman! Voda je vedno naraščala in podati smo se morali

na precej visok ilovnat grič. Od vnanjega sveta smo bili odrezani. V strašni negotovosti smo prebili bodočih 48 ur. Živeža nam je zmanjkalo in obupati nam je bilo. Samo jeden up nam je dajal pogum: Gradec nas bode rešil! Spali nismo skoraj nič. Kar smo zagledali v valovih zabojček. Hitro smo ga potegnili na suho in dobili smo kruh, meso, sir in sveče. Pismo v zabojčku pa nam je naznanilo, da so ga v ponedeljek ob 1/2 7. uri zvečer vrgli v lugloški potok. Ko smo zabojček dobili, bila je sredo 1/2 12. uri predpoldnem. Naša obupnost se je v veliko veselje spremenila. Imeli smo luč in zagotovilo, da nas bode Gradec res rešil. Vzajem kos pergamenta in zapišem nanj: „Zabojček hvaležno prejeli. Bil je zadnji čas, ker nam je luči in živeža zmanjkalo: Prosimo še za luč in jed po istem potu“. — To pisemce sem dejal v kovinsko škatlico, jo vrgel v vodo v nadi, da bode priplavalo na prosto. Sedaj smo začeli preiskavati jamo, dobili smo lesa in kmalu so od zunaj udarci doneli na naša ušesa. Naši rešitelji so bili toraj blizu. Mi sme z udarci odgovarjati, toda preslabi so bili — niso nas slišali. V petek začeli smo manjšati svoje porejje. V soboto slišali smo prvi strel. Sami se nismo upali streljati in tudi ne kuriti, ker bi nas bil dim zadušil. Jedna sveča nam je pa vedno gorela, in v trenutku naše rešitve je gorela zadnja. Živeža smo še toliko imeli, da bi bil vsak kos sira zavžil, kateri je bil tako velik kakor jeden oreh. Opoldne smo bili rešeni. —

(Svoboda našim sovražnikom!) V Trstu je bilo nedavno nekaj dnij v oknu „Agenzia Gazette“ razstavljen turinski humoristični list „La Luna“, koder se je videla podoba in spisek, norčujoč se iz Najsvetejšega sv. R. Telesa. List je bil postavljen tako nizko, da ga je bralo lahko vsako dete, kje je bila tu postavna oblasc? In če se kakemu židu kaj reče — — —! Svoboda tiska in besede velja. — le proti nam.

(Iz Metlike) 9. maja: Danes jutraj ob 5. je mirno v Gospodu zaspala g. Leopoldina Gangelj, učenka v ljublj. pripravnici. Bolehala je že od velike noči sam na jetiki. — Danes kaže, da morda vendar le dobimo zopet zaželeno lepo vreme. — Od zadnje hude ure s točo, se je do danes vsaki dan ponavljala huda nevihta, z obilnim dežjem in treskanjem. — V ponedeljek ob 5. popoldne je strela udarila v neki hram nad vasjo Krmačina — ker je hram nekoliko vzvišen in je tudi takrat silno deževalo, ni iz te vasi še nihče znal, da gori — še le pozneje so izvedeli — Bog nas varuj enakih nesreč!

(Birmancem daril!) Opozarjamo vse botre in botrice, ki se še niso odločili, s čim bi razveselili svoje birmance, da jim bodo dali s pripravno mladinsko knjižico stalen spomin svete birme. Ta spominek bo ugajal birmancem tem bolj, ker ga jim ne bo treba deliti z bratci in sestricami, ki so sicer brž pripravljeni, pomagati pri sladkarijah. — Torej botri, ki boste vezali te praznike birmo, pojdite v „Katol. bukvarno“ in kupite „Pomladne glase“. Isto priporočamo tudi onim, ki bodo pozneje botri po deželi.

Društva.

(Slovensko bralno društvo v Škofji Loki.) Vabilo k zabavnemu večeru, kateri priredi Slovensko bralno društvo v Škofji Loki dne 14.ega velikega travna t. l. v svojih prostorih. Vspored: 1. Petje. 2. Deklamacija. 3. Podučni govor o elektriki. 4. Petje. Prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude prosta, neude 20 kr.; družina 50 kr. Najljudneje vabi odbor.

(Bolniška blagajna) v Logatecu ima dne 27. maja ob 3. uri popoldne v hiši št. 3 v Dol. Logatecu svoj redni glavni shod z navadnim dnevnim redom. Ako bi se tega zborovanja ne udeležilo zadostno število blagajniških članov, vršil se bode drugi glavni zbor ravno t. dan ob 6. uri popoldne, pri katerem pa bode zadostovalo po § 30. društ. pravil za sklepčnost vsako število navzočih članov.

Telegrami.

Avstrijska zbornica poslancev.

Dunaj, 11. maja. V včerajšnji večerni seji je zbornica poslancev s 166 proti 106 glasom odklonila predlog manjšine, da naj odlože valutne predloge.

Dunaj, 11. maja. Zbornica je vsprejela v specialni debati vse valutne predloge z dostavkom Abrahamowiczevim v vseh branjih.

Civilni zakon v ogerski gospodski zbornici.

Budimpešta, 10. maja. Danes je več govornikov govorilo za predlogo. Ministerski predsednik je izjavil, da se tukaj ne gre za liberalizem, temveč za vprašanje potrebe. Nove ideje trkajo na vrata, če se jim ne odpro vrata, jih bodo podrle, ko drugi pridejo. Na to je bilo glasovanje. Predloga se je odklonila s 139 proti 118 glasom.

Budimpešta, 10. maja. Pred muzejem zbrana množica je klicala „Eljen“ članom gospodske zbornice, ki so glasovali za predlogo, in „Pereat“ tistim, ki so glasovali proti njej.

Budimpešta, 10. maja. V klubu liberalne stranke zbrali so se poslanci in pričakovali ministra. Ob osmih zvečer pride nepričakovano 500 ljudij pred klub, ki so hoteli klubu napraviti ovacijo. Policija jih je razgnala z orožjem. Demonstrantje so na Andrassyjevi cesti od dirke vračajoče se velikaše, v zbornici glasujoče proti civilnemu zakonu, z zabavljanjem vsprejeli.

Štrajki.

Dunaj, 10. maja. Splošen položaj se v moravskem delu ostrovskega premogovskega okoliša ni nič premenil. Štrajka jih 4500.

Moravska Ostrova, 11. maja. Štrajk se je raztegnil na Eugenov in Peterswaldov premogovnik. Ob dveh po noči pokopali so pale dne 9. maja, ne da bi se bilo kaj prigodilo.

Dunaj, 11. maja. V nasprotju poročilom raznih listov je avtentično konstatovano, da so prišli trije premogokopi iz Šlezije k ministru notranjih stvari se pritoževati, da se jim krati pravica zborovanja. Minister je zavrnil pritoževalce na postavne instance, pristavil je pa, da so oblastva gotovo imela tehtne vzroke za svoje odločbe. Gledé zadnjih dogodkov v Poljski Ostrovi je opozarjal na svojo izjavo v zbornici poslancev, na poizvedovanja in kazensko preiskavo. Pozval je

došleče, da naj se izogibajo daljšega rušenja miru in v tem smislu vplivajo na tovariše.

Poznanj, 10. maja. Vojak pred skladiščem za smodnik je ustrelil neko žensko, ki je pod policijskim nadzorstvom. Skušala ga je spraviti s straže. Preiskava se je začela.

Lvov, 10. maja. V občinah Skala in Burdiakowce blizu ruske meje se je konstatovalo 11 slučajev kolere, izmed katerih so se trije končali s smrtjo.

Beligrad, 10. maja. Močen oddelek vojakov je odšel v Užico, kjer je radikalno prebivalstvo zaprlo dva prefekta, ki sta bila na nadzorovalnem potovanju. Bati se je še večjih nemirov.

Rim, 10. maja. Italijanska zbornica obravnava o vojnem budgetu. Vojni minister se je izrekel proti temu, da bi se opustila dva voja, kajti to bi bila politična nesreča. Minister pravi, da je pokazal s tem dovolj svojo dobro voljo, ker je privarčeval 6 milijonov. Več se pri vojni ne more prištediti, če se hoče ohraniti brambena moč države.

London, 10. maja. Gorenja zbornica je odložila zborovanje do 28. dne maja.

London, 11. maja. Zbornica je vsprejela budget s 308 proti 294 glasom.

Buenos Ayres, 10. maja. Casseres je voljen za predsednika v Peru-u.

Novi Jork, 10. maja. Iz Caracasa se poroča, da je bil zopet nov potres, ki je štiri mesta razrušil. 10.000 ljudij je mrtvih.

Tuji.

8. maja.

Pri **Slonu**: Grof Bethlen z rodbino iz Elesd-a na Ogerskem. — Wechsler, Fuchs, Weiger, Glück, Beer, Eder, Hochsinger, Pollak, Winter z Dunaja. — Bettlheim iz Vel. Kaniže. — Beeck iz Prostejova. — Conigliano, Oberschiner in Grandi iz Trsta. — L. Miotto iz Špljeta. — Indreuz s soprogo iz Pulja. — Škofic iz Vel. Lašič. — Burger, Pirkner iz Kosta njevice. — Mesar, župnik, iz Šmartina. — Greca iz Logatca. — Rudolf iz Trnovega.

Pri **avstrijskem caru**: Novak iz Senja. — Ivica Radović iz Zagreba.

Pri **Malicu**: Grünwald, Schleisinger, Jordan, Oesterreicher, Rosenthal, Kunbach z Dunaja. — Rubasch, Strauss iz Plzna. — Löwy iz Humpolca. — Laurič, Portič iz Trsta. — Kleinwächter iz Gradca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ivan Santner iz Bolzana. — Ana Kuschmann iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
10	7. u. jut.	736.2	9.6	sl. sever	jasno
	2. u. pop.	734.0	20.6	sl. vzh.	"
	9. u. zveč.	733.8	15.8	sl. zap.	oblačno
Srednja temperatura 15.3, za 2.3 nad normalom.					

Izvir: Giesshühl-Fuchstein, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče orelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshubler kisla voda.

51 (15)

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centri zastoj in franko.

Birmska darila!

Izborno svojo zalogo vsakovrstnih

žepnih ur zlatih, srebrnih

nikelnatih in iz kovine tula

po najnižjih cenah in polnim jamstvom dalje

zlate, srebrne, jeklene in nikelnate

veržice

priporoča o priliki bližujočih se binkoštnih praznikov

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta.

273 (4-4)

Lepa mladinska knjižica!

Primerno darilo so:

Pomladni glasi

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

IV. zvezek.

Uredil

IVAN ŠTRUKELJ.

Založili sodružniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1894.

Lepa mladinska knjižica!

Četrti zvezek „Pomladnih glasov“ upa, da se bode vsestransko močno priljubil slovenski mladini in mladolinabom po svoji mikavni in različni vsebini (življenjske Valvasorjev, s sliko slavnega moša, mična narodna pripovedka v verzih, več povestie, med nje uvrstene pesmice, daljša otroška igra), xlasti pa se nadéja prijatelj zaradi letos mnogo lepše zunanje oblike (nove črke, barvan okvir) in precej večjega obsega, kakor druga leta.

Cena mehko vezanemu izvodu je 25 kr., trdo vezanemu pa 35 kr., po pošti 5 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan Štrukelj, bogoslovce v Ljubljani, in Katoliška Bukvarna.

II. in III. zvezka je tudi še nekoliko izvodov na razpolago, mehko vezan po 20 kr., trdo vezan po 30 kr.

Dunajska borza.

Dne 11. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	45	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98		35	
Zlata renta 4%, davka prosta	120		20	
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97		85	
Akcijske avstro-ogerske banke, 800 gld.	996			
Kreditne akcijske, 160 gld.	353			
London, 10 funtov strl.	125		05	
Napoleonor (20 fr.)	9		94 1/2	
Cesarski cekini	5		90	
Nemških mark 100	61		25	

Dne 10. maja.

Ogerska zlata renta 4%	119	gld.	15	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95			
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147			
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158			
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198		50	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98		50	
4% kranjsko deželno posojilo	97		60	
Kreditne srečke, 100 gld.	196			
St. Genois srečke, 40 gld.	70		50	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142	gld.	75	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18		75	
Rudolfove srečke, 10 gld.	22		50	
Salmove srečke, 40 gld.	74			
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50			
Ljubljanske srečke	25			
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152		25	
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3020				
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	102		75	
Papirnih rubeljev 100	134			

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Andrej Kalan.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.